

RAYMOND CHANDLER

Sbohem buď, lásko má

RAYMOND CHANDLER

Sbohem bud',
lásko má

MLADÁ FRONTA

„Raymond Chandler
vymyslel nový způsob,
jak mluvit o Americe,
od té doby na tuto zemi
pohlížíme jiným způsobem.“

– *Paul Auster* –

Přeložila Heda Kovályová

Farewell, My Lovely © 1940 Raymond Chandler Limited, a Chorion Company. All rights reserved.

Translation © Heda Kovaly, dědicové, 1967, 2011

1. KAPITOLA

» Byl to takový smíšený domovní blok na Central Avenue, jeden z těch, kde ještě nebydlí jen samí černoši. Vyšel jsem právě z malého holičského krámků, kde podle domněnky jedné zprostředkovatelny měl pracovat pomocný holič Dimitrios Aleidis. Byla to jen taková drobná fuška. Jeho manželka se dala slyšet, že nebude litovat trochy peněz, když ho přiměju k návratu domů.

Nikdy jsem ho nenašel, nicméně paní Aleidisová mi taky nikdy nic nezaplatila.

Byl teplý den skoro na sklonku března a já stál před tou holičskou a díval jsem se na neonový štít vyčnívající nad vinárnou a hernou v prvním poschodí, kde se říkalo U Florianů. Ještě jeden člověk se díval na ten štít. Vzhlížel k zaprášeným oknům bez hnutí a docela u vytržení asi jako přistěhovalec odněkud ze Zapadlé Lhoty, když poprvé spatří sochu Svobody. Tedy habán to byl pořádný, ale nad dva metry neměl ani chlup a taky nebyl o nic širší než pivovarský valník. Stál asi tři metry ode mne. Paže měl svěšené volně podél těla a v obrovitých prstech mu dýmal zapomenutý doutník.

Štíhlí tiší černoši přecházeli sem tam po ulici a úkosem na něj vrhali užaslé pohledy. Však stál za podívanou. Měl měkký plstěný klobouk, hrubé šedé sportovní sako s bílými golfovými míčky místo knoflíků, hnědou košili, žlutou vázanku, nažehlené kalhoty z šedého flanelu a krokodýlí boty s bílými efekty na špičkách. Ze svrchní náprsní kapsy mu vlál ozdobný kapesník téže zářivé žluté barvy jako vázanka. Za stuhou na klobouku měl zastrčeno pár obarvených pírek, ale bez těch by se byl už opravdu obešel. I na Central Avenue, která rozhodně neslyne nevztáhlou elegancí chodců, se vyjímal asi tak nenápadně jako tarantule na piškotovém dortu.

Kůži měl bledou a potřeboval oholit. Byl to ten typ, který vždycky potřebuje oholit. Měl kučeravé černé vlasy a husté

obočí, které se mu nad tlustým nosem téměř spojovalo. Uši měl malé a na muže jeho rozměrů úhledné a v očích lesk blýskavý slzám, jaký šedivé oči mívají. Stál tam jako socha a teprve po dlouhé chvíli se usmál.

Pomalů přешel po chodníku k dvojitým létacím dveřím, které uzavíraly schodiště vedoucí do prvního poschodí. Strčil do nich, vrhl chladný, bezvýrazný pohled na obě strany ulice a vešel dovnitř. Kdyby byl o něco menší a trochu nenápadněji oblečený, snad bych si myslel, že tam hodlá vybrat kasu. Jenže ne v tomhle ohozu, s tím kloboukem a s takovou figurou.

Dveře se zhouply zpátky a téměř se ustálily v klidu. Ale ještě než se úplně zastavily, rozlétly se prudce znovu. Cosi přelétlo chodník a přistálo v rigolu mezi dvěma zaparkovanými vozy. Dopadlo to na ruce a na kolena a pronikavě pištělo jako poděšená krysa. Pak to pomalu vstalo, našlo si to klobouk a vylezlo zpátky na chodník. To cosi bylo hubeným snědým mladíkem s propadlou hrudí, v lila obleku a s karafiátem v knoflíkové dírce. Mělo to ulízané černé vlasy. Ústa to mělo stále ještě otevřená a chvíli to kňučelo. Lidé na to bez zájmu civěli. Konečně si to nasadilo frajersky klobouk, odšouralo se to ke zdi a pak beze slova odpajdalo, paty k sobě, špičky od sebe, podél bloku domů.

Ticho. Lidé už zase proudili po chodníku. Popošel jsem k těm lítačkám a postavil se před ně. Teď se ani nepohnuly. Nemělo cenu do té věci strkat nos. Pročež jsem ty dveře otevřel a nahlédl dovnitř. Ruka, do níž bych si byl mohl pohodlně sednout, se vynořila z šera, uchopila mě za rameno a rozmáčkla je na padrtě. Pak mě protáhla dveřmi a jako by nic vyzvedla na první schod. Zíral na mě obrovský obličej. Hluboký mírný hlas se mě klidně zeptal:

„Sem teďka choděj černý huby? Vyklap mi to, kamaráde.“

Byla tam tma. A ticho. Shora nejasně zaléhaly lidské hlasy, ale na schodech jsme byli sami. Hromotluk na mě slavnostně

civěl a nepřestával mi rukou mrzačit rameno.

„Teď tu byl jeden takovej vočouzenej,“ řekl. „Ale já s nim vyběhnul. Viděls, jak sem s nim vyrazil dveře?“

Pustil mi rameno. Zdálo se, že kost není zlomená, ale paži jsem necítil.

„Je to jejich podnik,“ řekl jsem a začal jsem si masírovat rameno. „Co jste myslel?“

„To neříkej, kamaráde,“ vrčel habán asi tak jemně jako čtyři tygři po obědě. „Tady dřív pracovala Velma, Velmička.“

Zase mi hmátl po rameni. Zkusil jsem ucuknout, ale byl mrštý jako kočka. Začal mi znovu zpracovávat svaly těmi ocelovými prsty.

„Jo, jo,“ řekl. „Velmička. Neviděl sem ji vosum let. Tak ty říkáš, že tohle je černošskej pajzl?“

Zaskuhral jsem, že ano.

Zvedl mě o dva schody výš. Vykroutil jsem se mu a hleděl si získat kousek místa k pohybu. Zbraň jsem s sebou neměl. Domníval jsem se, že ji při hledání Dimitriose Aleidise nebudu potřebovat. Stejně jsem pochyboval, že by mi teď byla něco platná. Ten obr by mi ji nejspíš sebral a snědl.

„Jděte nahoru a přesvědčte se sám,“ řekl jsem a dával si záležet, aby se mi hlas nechvěl bolestí.

Opět mě pustil. Pohlédl na mě s jakýmsi smutkem v šedých očích. „Sem v ohromný formě,“ řekl. „Žádnýmu neradím, aby se mi plet pod nohy. Teď dem my dva spolu nahoru a snad bysme si mohli každej kopnout panáka.“

„Nenalejou vám. Už jsem vám řekl, že je to lokál jen pro barevné.“

„Neviděl sem Velmu vosum let,“ řekl tím svým hlubokým smutným hlasem. „Už je to vosum dlouhejch let, co sem jí řek sbohem. A celejch šest let mi nenapsala. Ale k tomu měla jistě nákej důvod. Tehdá dělala v tomhle podniku. Fešanda k pohledání. Tak jdem nahoru, jo?“

„Dobrá,“ vyjekl jsem. „Půjdu s vámi. Jenom mě už nenoste.“

Nechte mě chodit. Jsem docela v pořádku. Jsem dospělý. Umím se sám vykoupat a vůbec všechno. Jenom mě hlavně už nenoste.“

„Velmička tady tehdá pracovala,“ řekl něžně. Vůbec mě neposlouchal.

Stoupal po schodech nahoru. Nechal mě, abych šel sám. Rameno mě bolelo. Na zátylku mi stál pot.

2. KAPITOLA

» Další dvojité lítačky oddělovaly vrchol schodiště od toho, co bylo za nimi. Habán do nich zlehka ťukl palci a vešli jsme do lokálu. Byla to dlouhá úzká místnost, nepříliš čistá, nepříliš jasná, nepříliš přívětivá. V rohu si v kuželi světla nad hracím stolem prozpěvovala a klábosila skupina černochů. U zdi po pravé straně stál barový pult. Jinak prostor zaplňovaly hlavně malé kulaté stolky. Bylo tam několik zákazníků, mužů i žen, všichni černí.

Zpěv u hracího stolu zmlkl, jako když utne, a světlo nad ním zhaslo. Náhlé ticho bylo těžké jako člun nasáklý vodou. Odevšad se na nás upíraly oči, kaštanově zbarvené oči zasažené do tváří všech odstínů od šedé po uhlově černou. Hlavy se pomalu otáčely a oči se třpytily a zíraly v hrobovém, nepřátelském mlčení jiné rasy.

O hranu barového pultu se opíral vysoký, plecitý černoch, rukávy košile mu přidržovaly růžové gumičky a na jeho širokých zádech se křížily růžovobílé šle. Hospodský vyhazovač každým coulem. Pomalu postavil pokrčenou nohu na podlahu, pomalu se obrátil, trochu rozkročený si nás prohlížel a přitom si širokým jazykem olizoval rty. Měl tak roztřískaný obličej, jako kdyby už dostal přes kokos vším na světě, kromě pneumatického kladiva. Byl zjizvený, potlučený, zboulovaný, zedřený a rozšviháný. Byl to obličej, který se už neměl čeho

obávat. Zakusil všechno, co si kdo dokáže vymyslet.

Krátké kudrnaté vlasy měl postříkané šedí. Jedno ucho ztratilo lalůček.

Byl to mohutný a rozložitý černoch. Nohy měl veliké a těžké a trochu ohnuté do o, což je u černocha nezvyklé. Ještě jednou si olízl rty, usmál se a hnul kostrou. Šinul se k nám v boxerském postoji. Hromotluk na něj mlčky čekal.

Černoch s růžovými gumičkami na rukávech mu položil těžkou hnědou ruku na hrud. Ačkoli byla tak veliká, vyjímala se tam jako knoflíček od košile. Hromotluk se ani nepohnul. Vyhazovač se vlídně usmál.

„Sem bílí nesměj, brácho. Tady je to jen pro barevný. Ráče j vodpustit.“

Hromotluk se rozhlédl smutnýma šedýma očima po místnosti. Tváře mu zrudly. „Černošskej pajzl,“ zabručel hněvivě. Pak promluvil hlasitěji. „Kde je Velma?“ zeptal se vyhazovače.

Nedá se říct, že se mu vyhazovač rovnou vysmál. Prohlédl si jeho šaty, hnědou košili a žlutou kravatu i hrubé šedivé sako s bílými golfovými míčky. Otáčel tlustou hlavou pozorně sem a tam a všechno si to obhlížel z různých úhlů. Podíval se na krokodýlí boty. Mírně se zachichl. Zřejmě se dobře bavil. Přišlo mi ho trochu líto. Pak zase klidně promluvil.

„Řikáš Velma, jo? Tady žádná Velma nejni, brácho. Žádněj chlast, žádný slečny, prostě nic. Chce to jenom vodprejsknout, bílej fešáku, akorát jen vypadnout.“

„Velma tady dělala,“ řekl hromotluk. Mluvil téměř zasněně, jako by byl dočista sám někde v háji zeleném a trhal si psí fialky. Vytáhl jsem kapesník a znovu jsem si utřel zátylek.

Vyhazovač se znenadání usmál. „Se ví,“ řekl a vrhl rychlý pohled dozadu na své obecenstvo. „Velma tady dělávala. Ale Velma tu už nedělá. Dali ji do penze. Ha, ha.“

„Koukej sundat tu sakramentskou pracku z mý košile,“ řekl hromotluk.

Vyhazovač se zamračil. Na takovou řeč nebyl zvyklý. Odtáhl

ruku a sevřel ji v pěst, velikostí a barvou připomínající obrovský lilek. Musel zvážit, že je v sázce jeho místo, jeho pověst rváče i úcta zákazníků. Vteřinu to vážil a pak se dopustil chyby. Náhle vytrčil loket od těla, velmi tvrdým a krátkým rozmachem vymrštil pěst a udeřil hromotluka do brady. Místností proběhl lehký vzdech.

Byla to dobrá rána. Rameno pokleslo a tělo se zhouplo. Úder byl veden velkou silou a muž, který ho vedl, měl značnou praxi. Hromotluk pohnul hlavou sotva o coul. Ani se nepokusil ránu blokovat. Inkasoval ji, lehce se otřepal, tiše, hrdelně zamručel a uchopil vyhazovače za krk.

Vyhazovač se pokusil vrazit mu koleno do slabin. Hromotluk ho ve vzduchu pootočil a rozkročil se křiklavými střevíci na odřeném linoleu, které pokrývalo podlahu. Nahnul vyhazovače dozadu a chytil ho pravou rukou za řemen u kalhot. Řemen se přetrhl jako kousek cukršpagátu. Hromotluk položil ohromné dlaně vyhazovači na hřbet a strčil. Vyhazovač letěl přes celou místnost, otáčel se kolem své osy, klopýtal a máchal rukama. Tři muži mu uskočili z cesty. Vyhazovač překotil stůl, a když řachl do ostění, ozvala se rána, kterou muselo být slyšet až v Denveru. Nohy mu zacukaly. Pak zůstal tiše ležet.

„Některý chlápci,“ řekl hromotluk, „nepoznají, kdy se mají vytahovat a kdy ne.“ Obrátil se ke mně. „Tak to bysme měli,“ řekl. „Teď si my dva dáme panáka.“

Šli jsme k baru. Zákazníci se proměnili v tiché stíny, které se po jednom, po dvou i po třech neslyšně míhaly po podlaze a mizely dveřmi ke schodišti. Stejně neslyšně jako stíny po trávníku. Dokonce ani dveře se za nimi nezahoupaly.

Opřeli jsme se o barový pult. „Já si dám jednu hořkou,“ řekl hromotluk. „A co ty?“

„Jednu hořkou,“ řekl jsem.

Dostali jsme každý jednu hořkou.

Hromotluk apaticky upíjel z tlusté nízké sklenice. Rozvážně zíral na číšníka, hubeného, ztrápeně vyhlízejícího černocho

v bílém plášti, který se pohyboval, jako by měl bolavé nohy.

„A ty víš, kde je Velma?“

„Velma, říkáte?“ zaskučel číšník. „Já ji tady poslední dobou neviděl. Ted'ka ne, už vůbec ne.“

„Jak dlouho tu seš?“

„Jakpak vono je to dlouho?“ číšník odložil ubrousek, svraštil čelo a začal počítat na prstech. „Takovejch deset měsíců, se mi zdá. Nebo spíš rok. Nebo –“

„Hele, rozmysli si to,“ řekl hromotluk.

Číšník vytřeštil oči a ohryzek mu poskakoval sem a tam jako bezhlavé kuře.

„Jak je to dlouho, co se z týhle kúci stala černošská putyka?“ zeptal se hromotluk nevrle.

„Cože?“

Hromotluk sevřel ruku v pěst a jeho sklenice s hořkou v ní téměř zmizela.

„Určitě nejmníh pět let,“ řekl jsem. „Tenhle chlápek nemá ani ponětí o bílém děvčeti, které se jmenuje Velma. Nikdo ji tady nebude znát.“

Hromotluk se na mě podíval, jako kdybych se právě vyklubal z vejce. Hořká mu zřejmě náladu nezvedla.

„Kdo se tě sakra prosil, abys do toho strkal nos?“ zeptal se mě.

Usmál jsem se. Vynasnažil jsem se, aby to byl upřímný, vřelý, přátelský úsměv. „Já jsem ten kámoš, který přišel s vámi, pamatujete?“

Ted' se i on zazubil, mdle a bezbarvě, což neznamenalolo pranic. „Eště jednu hořkou,“ poručil číšníkovi. „A hoď sebou, ať to frčí.“

Číšník pobíhal sem a tam a jen koulel očima. Opřel jsem se zády o barový pult a díval se na lokál. Byl ted' prázdný, až na číšníka, hromotluka a vyhazovače zhrouceného u zdi. Vyhazovač se hýbal. Pohyboval se pomalu, jakoby s velkou bolestí a námahou. Plazil se tiše podél stěny jako moucha, která ztratila jedno křídlo. Zemdleně se šoural za stolky, pojednou

zestárlý, pojednou zbavený všech iluzí. Díval jsem se za ním. Číšník postavil na pult další dvě hořké. Otočil jsem se k baru. Hromotluk zběžně mrknul na lezoucího vyhazovače a dál si ho nevšímal.

„Nic z toho starýho podniku nezůstalo,“ postěžoval si. „Bejvalo tady takový jevišátko a kapela a šikovný malý pokojíčky, kde si člověk moh zařádit. Švitořila tady Velma. Byla zrzavá. A fajnová jak krajkový kalhotky. Měli sme se zrovna brát, když na mě ušili tu boudu.“

Pil jsem svou druhou sklenici hořké. Začínal jsem mít toho dobrodružství tak zrovna akorát. „Jakou boudu?“ zeptal jsem se.

„Co sis myslel, že sem dělal těch vosum let, vo kerejch sem mluvil?“

„Chytl motýlky.“

Píchl se do prsou ukazováčkem velikosti banánu. „Seděl jsem v base. Já sem nákej Malloy. Říkaj mi Zubr Malloy, protože sem tak velikej. Šlo vo fušku v bance u Velkýho zálivu. Hodilo to štyrycet hadrů. Sólová prácička. To je něco, ne?“

„A teď je chcete utratit?“

Ostře se na mě podíval. Za námi se ozval šramot. Vyhazovač už zase stál na nohou a trochu se kymácel. Ruku měl na klice tmavých dveří vzadu za hracím stolem. Otevřel je a téměř se skácel dovnitř. Dveře zapadly. Zámek cvakl.

„Kam to vede?“ zeptal se Zubr Malloy.

Číšnickovy oči zatěkaly a s námahou se soustředily na dveře, kterými vyhazovač vypadl.

„To – to je kancelář pana Montgomeryho, pane. Von je tady šéf. Tam vzadu má kancelář.“

„Ten by to moh vědět,“ řekl hromotluk. Dopil sklenici jedním douškem. „A žádný kulišárny mu taky trpět nebudu. Nalej ještě dvakrát to samý.“

Pomalu přešel lokál, lehkým krokem a docela bezstarostně. Jeho obrovská záda zakryla dveře. Byly zamčené. Zalomcoval s nimi a kus zárubně odlétl stranou. Malloy vešel

a zavřel za sebou.

Nastalo ticho. Podíval jsem se na číšníka. Číšník se podíval na mě. Oči měl zamýšlené. Otřel pult a sáhl pravou rukou dolů.

Hmátl jsem přes pult a chytil jsem ho za paži. Pevně jsem ji sevřel a usmál se na něj.

„Copak máš tam dole, kamaráde?“

Olízl si rty. Opíral se mi o ruku a neříkal nic. Jeho lesklý obličej zšedl.

„Ten chlápek nejde pro ránu daleko,“ řekl jsem. „A může se stát, že se rozvzteklí. Pítí mu stoupá do hlavy. Hledá děvče, které před lety znával. Tohle bývala kdysi bělošská vinárna. Už ti to dochází?“

Číšník si olízl rty.

„Byl dlouho pryč,“ řekl jsem. „Osm let. Zřejmě si neuvědomuje, jak dlouhá doba to je, ačkoli já bych myslel, že by mu to mělo připadat jako celý život. Vzal si do hlavy, že tady by měli vědět, kde ta jeho dívka je. Jasně?“

Číšník řekl pomalu: „Já myslel, že jste přišel s ním.“

„Nemohl jsem si pomoci. Zeptal se mě dole na něco a pak mě odvedl nahoru. Nikdy předtím jsem ho neviděl. Ale neměl jsem chuť dát si od něj zpřerážet kosti. Co máš pod tím pultem?“

„Pořídil jsem si upilovanou flintu,“ řekl číšník.

„Ale, ale, to je proti zákonu,“ řekl jsem tlumeně. „Poslouchej, my dva táhnem za jeden provaz. Máš tu ještě něco?“

„Ještě mám pistoli,“ řekl číšník. „V krabici vod cigár. Pusťte mi tu ruku.“

„To je prima,“ řekl jsem. „A teď trochu uхни. Pomalu. Kousek stranou. Teď není vhodná chvíle na zahájení bubnové palby.“

„To říkáte vy,“ ušklíbl se číšník a veškerou svou chabou silou se vzepřel proti mé ruce. „Říkáte –“

Zmlkl. Vytřeštil oči. Hlava mu poskočila.

Někde vzadu na druhé straně zavřených dveří za hracím stolem se ozvala temná tupá rána. Možná že jen někdo bouchl

dveřmi. Ale mně to tak nepřipadalo. Ani číšníkovi to tak nepřipadalo.

Číšník strnul. Z úst mu vytékaly sliny. Naslouchal jsem. Nic víc už se neozvalo. Rozběhl jsem se podél pultu. Už jsem naslouchal příliš dlouho.

Dveře v pozadí se hlučně rozletěly a Zubr Malloy vpadl mohutným plynulým skokem dovnitř a zastavil se s rozkročeným nohama a širokým zsinálým úšklebkem na tváři.

Armádní kolt ráže .45 vypadal v jeho ruce jako dětská pistolka.

„Ať to nikdo nezkouší s nějakýma vylomeninama,“ řekl vlídně. „A pracky na pult.“

Oba dva, číšník i já, jsme položili ruce na pult.

Zubr Malloy přelétl lokál pátravým pohledem. Úšklebek mu tkvěl na tváři jako přibitý. Odlepil se z místa a tiše prošel místností. Člověk rád věřil, že by dokázal docela sám vyloupit banku – dokonce i v tom ohozu.

Přistoupil k baru. „Pazoury nahoru, černá hubo,“ řekl mírně. Číšník zvedl ruce vysoko nad hlavu. Hromotluk se mi postavil za záda a levou rukou mě důkladně prošacoval. Cítil jsem jeho dech horce na šíji. Pak to přestalo.

„Pan Montgomery taky nevěděl, kde je Velma,“ řekl. „Chtěl mi to vytmavit – tímhle.“ Poklepal těžkou rukou na pistoli. Pomalu jsem se obrátil a pohlédl na něho. „No jo,“ řekl, „ty mě poznáš. Ty na mě hned tak nezapomeneš. Jenom pověz chlu-patejm, aby si dali záležet a nevodflákli to.“ Zamával pistolí. „Tak ahoj, srábkové. Musim letět, abych nezmeškal tramvaj.“

Zamířil ke schodišti.

„Nezaplatil jste za pítí,“ řekl jsem.

Zastavil se a pozorně se na mě podíval.

„Na tom něco je,“ řekl, „ale bejt tebou, moc bych na tom nerajtoval.“

Šel dál, prosmekl se dvojitými dveřmi a zvuk jeho kroků se vzdaloval, jak sestupoval po schodech dolů.

Číšník se sehnul. Skočil jsem za pult a odstrčil ho. V přihrádce pod barovým pultem ležela upilovaná brokovnice, přikrytá ubrouskem. Vedle ní byla krabice od doutníků. A v té krabici automatická osmatřicítka. Sebral jsem obojí. Číšník se krčil u police za pultem.

Obešel jsem zase pult a zamířil přes místnost k otevřeným dveřím za hracím stolem. Za nimi byla chodba, zahnutá do pravého úhlu a téměř úplně temná. Na podlaze ležel v bezvědomí vyhazovač s nožem v ruce. Sehnul jsem se k němu, vytáhl mu z ruky nůž a zahodil ho na zadní schodiště. Vyhazovač chroptěl a ruku měl bezvládnou.

Překročil jsem ho a otevřel dveře označené oprýskaným černým nápisem „Kancelář“.

Blízko u okna, které bylo zčásti zabeďněné, stál malý, poškrábaný psací stůl. Mrtvola muže trčela zpřímá na židli za ním. Židle měla vysoké opěradlo, které dosahovalo muži právě k zátylku. Hlava byla ohnutá dozadu přes vysoké opěradlo, takže nos mířil přímo k zabeďněnému oknu. Prostě ji tam měl přehozenou jako kapesník nebo šálu.

Jedna zásuvka stolu po mužově pravici byla otevřená. Ležely v ní noviny se šmouhou od oleje uprostřed. Odtamtud nejspíš vytáhl pistoli. V první chvíli to mohlo vypadat jako docela dobrý nápad, ale poloha hlavy pana Montgomeryho dokazovala, že to dobrý nápad nebyl.

Na psacím stole stál telefon. Odložil jsem upilovanou brokovnici, a ještě než jsem zavolal policii, šel jsem zamknout dveře. Připadal jsem si tak bezpečněji a pan Montgomery proti tomu zřejmě nic nenamítal.

Když hoši z hlídkového vozu dupali po schodech nahoru, vyhazovač i číšník už zmizeli a já měl celý lokál jen pro sebe.

3. KAPITOLA

» Případ přidělili chlápku jménem Nulty, vyzáblému morousovi s dlouhýma žlutýma rukama, které držel sepnuté na kolenou téměř po celou dobu, kdy se mnou hovořil. Byl poručíkem detektivního sboru při 77. policejním revíru a náš rozhovor se konal v holé místnosti se dvěma malými psacími stoly u protilehlých stěn, mezi nimiž se dalo docela pohodlně projít, pokud se o to nepokoušeli dva lidé zároveň. Podlahu pokrývalo špinavé hnědé linoleum a ve vzduchu visel pach starých doutníkových špačků. Nulty měl otřepanou košili a rukávy saka na koncích přehnuté dovnitř. Vypadal tak chudě, že asi byl poctivý, ale naproti tomu nevypadal na to, že by si věděl rady se Zubrem Malloyem.

Zapálil si půlčík doutníku a odhodil zápalku na zem, kde ji už očekávala početná společnost. Jeho hlas zněl hořce:

„No prosím, černá huba. Už zase mi hodili na krk černošskej mord. Takhle jsem to dopracoval po osmnácti letech na tomhle slavném revíru. Žádný fotky v novinách, žádněj rozruch, ani mizerný čtyři řádky mezi inzeráty.“

Neřekl jsem na to nic. Vzal do ruky mou navštívenku, znovu si ji přečetl a odhodil ji.

„Philip Marlowe, soukromej detektiv. Tak takovejhle vy jste ptáček, co? Ale proboha, vy se přece musíte vyznat v tlačenici. Co jste dělal celou tu dobu?“

„Kterou dobu?“

„Celou tu dobu, kdy Malloy kroutil tomu negrovi krkem.“

„Ale to se stalo v jiné místnosti,“ řekl jsem. „Malloy mě přodem neupozornil, že hodlá někomu zlomit vaz.“

„Jen si poslužte,“ řekl Nulty trpce. „Ze mě si můžete klíďo utahovat. Jako každěj. O jednoho víc nebo míň, na tom už houby sejde. Chudák starej Nulty. Klidně mu pověste bulíka na nos. Nulty je pro legraci vždycky dobřej.“

„Nehodlám nikomu věšet bulíky na nos,“ řekl jsem. „Tak se to doopravdy stalo – v jiné místnosti.“

„No bodejt,“ řekl Nulty skrz oblak páchnoucího doutníkového kouře. „Já tam přece byl a všechno jsem viděl, že jo? Copak s sebou nenosíte bouchačku?“

„Na takový melouch ne.“

„Na jakéj melouch?“

„Hledal jsem holiče, který utekl od ženy. Myslela si, že ho dokážu přemluvit, aby se vrátil domů.“

„Taky černá huba?“

„Ne, Řek.“

„No dejme tomu,“ řekl Nulty a odplivl si do koše na papír. „Dejme tomu. A kde jste toho habána sebral?“

„Už jsem vám to říkal. Připletl jsem se k tomu náhodou. Malloy vyhodil nějakého černocho ze dveří Florianova lokálu a já hlupák strčil hlavu dovnitř, abych zjistil, co se vlastně děje. Tak mě vzal nahoru.“

„To jako že vás přinutil se zbraní v ruce?“

„Ne, tehdy ještě žádnou neměl. Aspoň se s žádnou nevytasil. Tamtu bouchačku vzal pravděpodobně Montgomerymu. Mě prostě sbalil. Já bývám někdy úplně neodolatelný.“

„Ale jděte,“ prohodil Nulty. „Jenže podle mýho se dáte sbalit náramně snadno.“

„Jak račte,“ řekl jsem. „Nač se hádat. Já toho chlápka viděl a vy ne. Mohl nosit mě nebo vás jako přívěšek u hodinek. Nevěděl jsem, že někoho zabil, až teprve když už byl pryč. Slyšel jsem výstřel, ale napadlo mě, že někdo se Malloye polekal a vystřelil na něj a že pak Malloy tomu dotyčnému bouchačku sebral.“

„A jak vás mohla taková blbost napadnout?“ zeptal se Nulty téměř líbezně. „Měl přece zbraň, když vybral tu banku, ne?“

„Uvažte, jak byl oblečený. Nešel tam proto, aby někoho zabil, v takových šatech rozhodně ne. Šel tam hledat tu dívku, která se jmenuje Velma a chodila s ním, než ho sebrali za to, že vybílil tu banku. Pracovala u Florianů nebo jak se to tam jmenovalo, dokud to byl ještě bělošský podnik. Klofli ho právě tam. Chytíte ho docela snadno.“

„Jistě,“ řekl Nulty. „S tou figurou a v těch šatech. To půjde samo.“

„Možná že má ještě jiný oblek,“ řekl jsem. „Taky auto a nějakou skrýš, peníze a přátele. Ale i tak ho dostanete.“

Nulty si znovu odplivl do koše na papír. „To se ví, že ho dostanem,“ řekl, „přibližně tou dobou, až mi naroste třetí chrup. Kolik lidí myslíte, že na to mám? Jednoho. A chcete vědět proč? Není zájem. Pět negrů onehdy rozsekalo jeden druhýho na nudle dole na Východní čtyřiaosmdesáté. Jeden už byl studenej. Nábytek byl samá krev, zdi byly samá krev, dokonce i na stropě byla krev. Já jdu ven a před domem zrovna jeden chlápek, co dělá v *Chronicle*, takovej novinářskej slídlil, odchází od vchodu a leze do auta. Zašklebí se na nás a povídá: ‚Černý huby, na to se kašle,‘ hupne do tý svojí káry a je v čudu. Ani do toho baráku nevlez.“

„Možná že Malloye pustili na podmínku,“ řekl jsem. „V tom případě byste získal nějakou spolupráci. Ale seberte ho šikovně, nebo odkrouhne pár vašich chlapců. A v tu ránu bude zájmu víc než dost.“

„A v tu ránu mi ten případ seberou,“ ušklíbl se Nulty.

Telefon na jeho psacím stole zazvonil. Poslouchal a smutně se usmíval. Pak zavěsil, načmáral si něco do bloku a v očích se mu objevila mdlá zář jako vzdálené světlo na konci zaprášené chodby.

„Tak sakra, něco bysme měli. To byla kartotéka. Mají jeho otisky, fotku a vůbec. Páni, ale že to je kus.“ Předčítal z bloku. „Krucinál, taková vazba. Metr devadesát osm vysokej a váží sto čtyřicet kilo, a to ještě bez kravaty. Sakra, to je teda chlap. No, čert to vem. Teď ho mají na drátě. Pravděpodobně ho vysílají na seznamu ukradenejch aut. Nedá se nic dělat, než čekat.“ Odhodil doutník do plivátka.

„Zkuste se poohlédnout po té dívce,“ řekl jsem. „Po té Velmě. Malloy ji bude shánět. Tam to všechno začalo. Zkuste to s Velmou.“

„Zkuste si to sám,“ řekl Nulty. „Já nebyl v bordelu už dobřejch dvacet let.“

Vstal jsem. „Jak chcete,“ řekl jsem a zamířil ke dveřím.

„Hele, počkejte chvilku,“ řekl Nulty. „Já si jen dělал legraci. Vy přece nemakáte od rána do noci, že ne?“

Točil jsem cigaretou v prstech a díval se na něj ode dveří.

„Chci říct, že vám třeba zbyde sem tam chvilka, abyste si trochu vočíhnul, kde by ta dáma mohla bejt. To byl od vás prima nápad. Snad něco vyšťouráte. Vy můžete pracovat pod pokličkou.“

„Co bych z toho měl?“

Smutně rozhodil žluté ruce. Vyloudil úsměv, záludný asi tak jako rozbitá pastička na myši. „Koukejte, vy už jste měl s námi od policie všelijaké oplétačky. Neříkejte, že ne. Já vím svoje. Až se vám to stane příště, nebude na škodu, když tu budete mít kámoše.“

„Co si za to koupím?“

„Poslouchejte,“ naléhal Nulty. „Já jsem jen takovej nenápadnej chlápek, ale tady na revíru vám i takovej může náramně bodnout.“

„Mám to dělat jen pro vaše krásné oči – anebo platíte taky něco v penězích?“

„Ani floka,“ řekl Nulty a pokrčil smutný žlutý nos. „Ale já si moc nutně potřebuju trochu vylepšit reputaci. Od poslední reorganizace je to se mnou na draka. Nezapomněl bych vám to, kamaráde. Jakživ ne.“

Pohlédl jsem na hodinky. „Tak dobře. Jestli mě něco napadne, přihraju vám to. A až dostanete tu fotku, budu vám ho identifikovat. Po obědě.“ Podali jsme si ruce a já prošel blátivě šedou chodbou a schodištěm před budovu, kde stálo moje auto.

Od chvíle, kdy Zubr Malloy odešel od Florianů s armádním koltem v ruce, už uplynuly dvě hodiny. Naobědval jsem se v bufetu, koupil si půl litru bourbonské whisky a znovu jsem se rozjel na východ směrem k Central Avenue a po ní pak dál na sever. Ten nápad, který mi tanul v hlavě, byl stejně neurčitý

jako záchvěvy horkého vzduchu tančící nad chodníkem.

Nepohánělo mě nic jiného než zvědavost. Ale popravdě řečeno, neměl jsem už měsíc do čeho píchnout. I bezplatná práce byla vítanou změnou.

4. KAPITOLA

» U Florianů měli ovšem zavřeno. Jakýsi chlápek, zřejmě tajný policista, seděl před domem v autě a jedním okem koukal do novin. Nechápal jsem, proč se vůbec obtěžují. Zubra Malloye tu nikdo neznal. Ani vyhazovač ani číšník nebyli k nalezení. Nikdo v celém bloku o nich nevěděl nic, co by byl ochoten prozradit.

Pomalu jsem přešel kolem, zastavil za rohem a z vozu jsem si prohlížel černošský hotel v bloku šikmo naproti Florianovým, hned za první křižovatkou. Jmenoval se Sans Souci. Vylezl jsem z vozu, přešel přes křižovátku a vstoupil dovnitř. Dvě řady tvrdých prázdných židlí civěly na sebe přes pruh žlutohnědého kokosového koberce. V přitmě vzadu byla recepce a v ní seděl holohlavý muž se zavřenýma očima, měkké hnědé ruce sepjaté poklidně na desce stolu před sebou. Dřímал, nebo se aspoň tak tvářil. Měl širokou vázanku, která vypadala, jako by si ji uvázal někdy kolem roku 1880. Zelený kámen v jehlici byl o něco menší než jablko. Mohutná měkká brada jemně spočívala na kravatě, sepjaté ruce byly pokojné a čisté, nehty manikúrované a v nafialovělých nehtech šedé půlměsíčky.

Na kovovém štítku stálo vypouklým písmem: Tento hotel je pod ochranou Mezinárodního svazu agentur, s. r. o.

Když ten pokojný hnědý muž otevřel jedno oko a zpytavě na mě pohlédl, ukázal jsem na štítek.

„Kontrola z Ú. O. H. Nemáte nějaké problémy?“

Ú. O. H. znamená Úřad pro ochranu hotelů, což je odbor